

BIJLAGE uitwerking ideeën voor pilots

We willen burgers stimuleren, met een positieve inzet. En we willen dat doen in een breed veld van dienstverlening. De manier waarop we dat vorm willen geven is onderwerp van nader gesprek en uitwerking. Deze aanpak vraagt een zorgvuldig proces met de verschillende uitvoerende partners in de stad.

Wij kiezen er daarom voor om op basis van het uitgangspunt van wederkerigheid:

een bijdrage aan de samenleving is vanzelfsprekend, in de praktijk te experimenteren en daar de partners bij te betrekken.

De ideeën

Ons staat voor ogen dat wij op een breed terrein ervaring op doen met deze aanpak. De in gang te zetten pilots zullen in de loop van 2013 bouwstenen opleveren om deze werkwijze verder uit te bouwen in 2014 en verder.

De experimenten kunnen ook ervaringen opleveren waaruit blijkt op welke terreinen of in welke situaties een dergelijke aanpak beter niet kan worden gevolgd, omdat het contraproductieve effecten oplevert.

Het kan ook blijken dat een dergelijke aanpak in de praktijk beter is in te passen bij een langduriger dienstverleningscontact, dan bij een enkelvoudige vraag. In het laatste geval zal de beoordeling van rechtmatigheid een grote rol spelen. Ook op dat terrein willen we ervaring opdoen.

Onderstaande ideeën zullen nader worden uitgewerkt en voorbereid, uitgaande van zorgvuldigheid en maatwerk, binnen de bestaande financiële, organisatorische en juridische kaders. Op basis van de uitwerking zal in het tweede kwartaal van 2013 een keuze worden gemaakt welke pilots definitief gestart worden.

A. Enkele activiteiten om meer inzicht te krijgen op mogelijkheden binnen de doelgroepen

1. Wederkerigheid vanuit klantperspectief

Met organisaties en deelnemers in de maatschappelijke opvang willen we in beeld krijgen wat voor hen relevante positieve stimuli zijn (geweest) om stappen te zetten naar een meer actieve houding en bijdrage.

Doel is een beeld te krijgen van zowel de succes- als de risico-factoren bij de benadering en activering van deze doelgroep, vanuit het perspectief van de cliënten. De verwachting is dat dit goede aanknopingspunten biedt voor de activerende aanpak van deze doelgroep en mogelijk ook voor de aanpak van de brede doelgroep.

2. Inventarisatie van mogelijkheden bij bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

In de buurtteams zijn al veel bijstandsgerechtigden in beeld gekomen. Van belang is om systematisch te inventariseren welke activiteiten deze mensen al doen en waar hun interesse naar uit gaat. Daarnaast vindt in 2013 een screening plaats van circa 150 bijstandsgerechtigden in trede 0 en 1. Hierin zullen vragen worden opgenomen over de huidige dagbesteding en op welke wijze men een (meer) actieve rol zou willen en kunnen vervullen.

Dit kan een beeld opleveren van de bestaande activiteiten en van de wensen en mogelijkheden om actiever deel te nemen aan de samenleving. Mogelijke belemmeringen die ervaren worden om actiever te worden kunnen daarbij ook in beeld worden gebracht.

3. Zicht op aanvragers individuele voorzieningen (prestatieveld 6, U-pas en bijzondere bijstand)

In navolging van Amsterdam, waar standaard schriftelijk bij aanvraagformulieren de vraag wordt gesteld: "wat doet u voor de stad?", kan in 2013 op kleine schaal worden geëxperimenteerd met een vergelijkbare vraag. Gevolgd door vragen over mogelijkheden om meer voor de stad te doen.

Bezien wordt of deze aanpak bij aanvragers van individuele voorzieningen WMO (prestatieveld 6), van de U-pas en/of bepaalde aanvragen bijzondere bijstand kan worden ingevoerd.

B. Mogelijke pilots om de aanpak uit te werken

4. Instellen van consequenties bij niet nakomen afspraken buurtteam

Het komt voor dat klanten niet alle afspraken nakomen die met het Buurtteam zijn overeengekomen. Het gaat hierbij om burgers die dat wel zouden kunnen maar feitelijk niet doen. In het buurtteam zal worden gezien welke consequenties hieraan verbonden kunnen worden, zonder contraproductief effect.

Een van de mogelijkheden daarbij is het betrekken van de afdeling Werk en Inkomen wanneer het gaat om mensen met een bijstandsuitkering. Wanneer er kansen zijn om tot re-integratie bestaan er dan mogelijkheden om drang op te leggen.

Slechts een deel van de doelgroep van de buurtteams is bijstandsgerechtigd. Invulling van de pilot betreft dan ook meer : welke actie is (verantwoord) mogelijk wanneer cliënten de gemaakte afspraken niet nakomen ?

Een en ander kan worden uitgewerkt en in de praktijk beproefd in deze pilot.

5. Ervaringsdeskundigen vinden en trainen

In het kader van de schuldhelpverlening wordt momenteel geëxperimenteerd met een groepsaanpak waarin de deelnemers meer in de eigen kracht worden gezet en aangesproken op eigen oplossingen. In vervolg op deze aanpak kan worden gezien of een aantal mensen die dit traject (hebben) doorlopen als ervaringsdeskundigen kunnen worden geworven en getraind om nieuwe deelnemers te begeleiden.

In het Buurtteam wordt eveneens met een groepsaanpak gewerkt, gericht op het ordenen van de eigen administratie. Hierbij kan worden gezien of er ervaringsdeskundigen kunnen worden geworven en (waar nodig) getraind en begeleid om mee te werken aan de ondersteuning van 'lotgenoten'.

6. Gebruikers actief in de voedselbank

Meer structureel dan nu het geval is kan aan regelmatige gebruikers van de voedselbank worden gevraagd of zij mee willen (en kunnen) werken bij de werkzaamheden die in de voedselbank door andere vrijwilligers worden gedaan.

7. Actieve benadering bewoners via Wijkbedrijf Overvecht

In overleg met de kwartiermaker van het Wijkbedrijf zal worden bepaald op welke wijze het uitgangspunt: "een bijdrage aan de samenleving is vanzelfsprekend" een centrale rol kan spelen in de activiteiten van het Wijkbedrijf.

8. Experimenteren met belonen van wederkerigheid

In veel organisaties krijgen vrijwilligers een vorm van vrijwilligersvergoeding. Soms is dat een vergoeding van gemaakte kosten, soms is dat een vaste bijdrage.

Bijstandsgerechtigden ontvangen een participatiepremie wanneer zij op een participatieplaats werken en soms wanneer zij vrijwilligerswerk doen. Medewerkers bij Dagloon (met en zonder bijstandsuitkering) ontvangen een vergoeding voor hun inzet in het Stationsgebied.

Het verstrekken van vergoedingen of premies is op zich een stimulerende prikkel, maar kan op gespannen voet komen te staan met het uitgangspunt dat "een bijdrage aan de samenleving vanzelfsprekend is". Wij willen daarom kijken of er andere mogelijkheden gevonden kunnen worden om te stimuleren en belonen, zonder dat hier per definitie een financiële vergoeding tegenover staat.